

PHÁ LÒNG TIN CỦA THÍ CHỦ

Khi Phật an trú tại thành Xá-vệ, lúc ấy trưởng giả Lộc theo thứ tự mời Tăng đến thọ trai. Ưu-ba-nan-đà tới phiên mình đi đến nhà ấy. Trưởng giả hỏi:

- Thầy muốn ăn ở đây hay đem đi?
- Muốn đem đi.

Gia chủ liền lấy bát của thầy bỏ đầy các thứ ẩm thực. Ưu-ba-nan-đà được thức ăn rồi, bèn đem đến nhà dâm nữ, hỏi:

- Cô muốn được thức ăn không?
- Muốn được.
- Đem chén bát của cô lại đây.

Thế là thầy sốt đồ ăn thức uống ra la liệt đầy bàn, rồi tiếp tục đi khắp thực. Khi ấy, con ông trưởng giả ăn xong, đi đến nhà dâm nữ, cô ta hỏi:

- Chàng có muốn ăn không?
- Lấy ra đây.

Cô ta liền đem thức ăn trên bàn đưa cho chàng ấy. Khi thấy thức ăn, chàng ta biết ngay, liền hỏi:

- Cô được thức ăn này ở đâu vậy?
- Chàng cứ ăn đi chứ hỏi làm gì! Các cậu thanh niên đem cho đó.
- Không phải vậy! Tôi muốn biết xuất xứ đích xác.

Anh ta cứ hỏi mãi, cô ấy đành phải khai:

- Sư phụ Ưu-ba-nan-đà cho tôi đó.

Con ông trưởng giả bèn chê trách:

- Ta nghĩ chúng Tăng là phước điền tốt, trái lại Ưu-ba-nan-đà lại cho dâm nữ là phước điền tốt.

Lại nữa, khi Phật an trú tại thành Vương xá, lúc ấy, có Tát bạc chủ Vô Úy cúng dường cho Tăng hai tấm vải mịn. Ưu-ba-nan-đà nhận được

từ trong Tăng rồi, đem cho dâm nữ. Dâm nữ được rồi, mặc đi vào nơi thị tứ. Khi ấy, Tát bạc chủ Vô Úy thấy thế biết ngay, liền hỏi:

- Cô được loại vải này ở đâu vậy?

- Vì cớ gì mà chàng hỏi? Các cậu thanh niên cho tôi đó.

- Không phải vậy! Tôi muốn biết rõ xuất xứ.

Anh ta cứ hỏi mãi, cô ấy đành khai:

- Tôn giả Ưu-ba-nan-đà cho tôi đó.

Thế rồi, Tát bạc chủ trách móc:

- Ta nghĩ rằng chúng Tăng là phước điền tốt, trái lại Ưu-ba-nan-đà cho dâm nữ là phước điền tốt.

Các Tỳ-kheo nghe thế, đem sự việc ấy đến bạch lên Thế Tôn. Phật liền bảo gọi Ưu-ba-nan-đà đến. Khi thầy đến rồi, Phật bèn hỏi:

- Ông có việc đó thật không?

- Có thật như vậy, bạch Thế Tôn!

- Đó là việc xấu. Vì sao ông phá hoại vật của tín thí? Từ nay Ta không cho phép phá hoại vật của tín thí. Tín nghĩa là người ta cho với niềm tin, cho với tâm hoan hỷ. Thí gồm có tám loại, đó là thức ăn đúng giờ, thuốc uống ban đêm cho đến những thứ hợp lệ và không hợp lệ. Phá nghĩa là dùng tâm tham dục đem cho dâm nữ, quả phụ, đồng tử lớn tuổi, kẻ bất năng nam, Tỳ-kheo ni mang tiếng xấu, Sa-di ni mang tiếng xấu, ít nhất là vì tâm tham dục mà đem cho súc sinh, thì phạm tội Việt-tỳ-ni.

Nếu có người đến xin thức ăn của Tăng thì được cho chừng một vắt cơm. Nếu có nhiều người thì nên chia cho bằng nhau. Nếu kẻ ấy có lòng tham dục thì không nên cho. Nếu cha mẹ nghèo khổ không có lòng tin thì được cho ít nhiều tùy nghi. Nếu họ có lòng tin thì nên cho hào phóng. Có hai trường hợp nên cho: vì lợi ích, vì tổn hại.

Vì lợi ích: Hoặc đàn-việt hoặc Ưu-bà-tắc làm việc cho tháp, cho Tăng thì nên cho.

Vì tổn hại: Hoặc bọn cướp, hoặc nhà vua, hoặc kẻ hung ác nếu không cho thì chúng có thể gây ra sự bất lợi, những hạng người này nên cho.

Đó gọi là phá lòng tin của thí chủ.
